

דף ו.

אור"ח סימן שכ סעיף יח

עין משפט א.

כ. יש מי שמתיר לסתום פי חבית בפקק של פשתן אע"פ שא"א שלא יסחוט ובלבד שלא יהיה תחתיו כלי שאז הוא פסיק רישיה דלא ניהא ליה^י, וחלקו עליו^ב, והעולם נוהגים היתר בדבר, ויש ללמד עליהם זכות כיון שאין היד נוגעת בספוג עצמו^ל, דיש לו בית אחיזה ומותר. וטוב שלא יהיה כלי תחת החבית^מ בשעה שפוקק הנקב.

י. שהמסקה הולך לאיבוד. אבל בבגד במים שיש ג"כ משום מלבן אסור אפי' אם המים הולכים לאיבוד, כה"ח אות צ"ז. וזוהי דעת הערוך דבשבת מלאכת מחשבת אסרה תורה, אבל בשאר איסורין גם הערוך מודה דגם בפסיק רישיה ולא ניהא אסור, מ"א ס"ק כ' בשם הרא"ש.

כ. דהגם שאין חיוב אסור, התוס' והרא"ש. דלר"י דס"ל מלאכה שא"צ לגופה חייב גם בפ"ר דלא ניהא ליה חייב עליה, ועיין בכה"ח אות ק' מש"כ בזה מלח"מ.

ל. והספוג עצמו הוא ככלי שמלאכתו לאיסור, אבל אם יש לו בית אחיזה גם מחמה לצל מותר לטלטלו, כה"ח אות ק"ב.

מ. ה"ר"ן ושאר פוסקים ביארו שיש ב' מיני סחיטה א'. משום תולדה דמכבס והיינו מלבן ומשום כך אין איסור זה אלא במים אבל לא בשאר משקין אם לא שיש ליכלוך על הבגד. ולענין הלכה פסקו הטור והשו"ע בסי' שיי"ט דיין הוא כשאר משקין חוץ מין לבן כמ"ש הב"י מהר"ן.

ב'. עוד יש סחיטה משום תולדה דדש ומפרק ובוזא אין איסור אלא בניחא ליה מה שמוציא ממנו כמו דש ומפרק, וגם בלא ניהא ליה אסור מדרבנן, משום כך אם נשפך שכר או שאר משקין על מפה מבד שעל השולחן שאין כאן מלבן ורוצה לנקותו לא ישאב משם ע"י כף אף שמשליך המשקה אח"כ לאיבוד דמ"מ בשעה ששאב לתוך הכף עושה איסור גמור והוא תולדה דדש, אלא יעשה זה עם סכין לדחות שאר המשקין מעל השולחן והמפה ויזוב לאיבוד, רק שלא יעשה בכח שלא יעשה איסור מפרק מדרבנן גם בלא ניהא ליה, אבל אם נשפכו על המפה מבד מים או יין לבן אסור לגרור אפי' בסכין משום מלבן, כ"כ הט"ז בס"ק י"ב. והמשב"ז כתב לאסור גם בשאר משקין בכף מטעם מראית העין ולא מטעמו של הט"ז, וכתב בכה"ח אות ק"ו דיש להחמיר כדברי הט"ז.

ואם נשפכו משקין צבועים על המפה אסור לגרור גם בסכין על המפה בנחת דבמקום שלא נשפך שם יהיה צובע. משב"ז אות י"ב.

וגם בלא סחיטה אם מעביר הליכלוך יש בזה ליבון ופשוט הוא, כה"ח אות ק"ט מרמב"ם.

את הספרים של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל,

ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477

עין משפט ב.

אה"ע סימן סב סעיף א

א. צריך לברך ברכת חתנים בבית החתן, ונוהגים לברכם אחרי הקידושין ולפני הנישואין, והם ו' ברכות, ואם יש יין מברכים על הכוס^ב והם שבעה, וחייבים לעמוד על רגליהם^ב בשעת ברכת ז' ברכות.

יו"ד סימן קצג סעיף א

א. הכונס את הבתולה בא עליה ביאת מצוה וגומר ופורש מיד^ע. אפי' היא קטנה שלא הגיע זמנה לראות ולא ראתה, ואפי' בדקה עצמה ולא מצאה דם^ב, טמאה. שמא ראתה טיפת דם כחרדל וכיסה אותו השכבת זרע.

הגה: ויש מקילין אם לא ראתה דם, ונהגו להקל אם רק הערה בה ולא ראתה דם^צ.

ב. אחרי שפרש ממנה צריכה שתפסוק בטהרה, ותבדוק כל שבעה ולא

הסוחט השער או העור פטור אבל אסור, רמב"ם פ"ט הלכה י"א. מ"א ס"ק כ"ג, וכ"כ הב"י בסי' ש"ל.

וְלֹכֵן הַטּוֹבֵל בַּשֶּׁבֶת או ביו"ט יזהר שלא יסחוט השער להוציא המים. והטובל בשבת או ביו"ט יש לו לנגב ראשו וזקנו במטפחת גדולה המיוחדת לכך שאינו מקפיד עליה אם תשרה במים ויעשה בנחת ולאט, אע"ג דעי"ז נסחט השער כיון שזה רק מדרבנן וכאן המים הולכים לאיבוד וגם הוי סחיטה כלאחר יד מותר. כ"כ הבן איש חי פ' פקודי אות ת'.

ג. ואם אין שכר מברך בלא כוס, דאין כוס מעכב, כ"כ הרב המגיד בפ"י מהלכות אישות, אבל הטור והרא"ש כתבו בשם רבינו נסים דלא סגי בלא כוס, ועיין ח"מ שכתב דלא ידע טעמו דהא בגמ' לא הוזכר כוס. ע"ש.

ס. כ"כ בכנה"ג.

ע. מימרא דרב ושמואל בנדה ס"ה ע"ב וכברייא דחזרו ונמנו וכעולא משמיה דר' יוחנן ור"ל.

ואע"פ שהדם שותת ויורד. ש"ך ס"ק א'. ומותר לפרוש באבר חי, כ"כ באהע"ז סי' ס"ג סעיף א'.

פ. כ"כ הרא"ש בפסקיו במימרא דרב ושמואל, וכ"כ הרשב"א בת"ה.

צ. ב"י בשם רוב הפוסקים.

את הספרים של הרב מ. אלהדד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל,

ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477

תתחיל למנות ז' נקיים עד יום ה' ק' לשימושה, ונוהג עמה בכל דיני נדה גם לענין הרחקה, אלא שנדה גמורה אסור לו לישון על מטתה אפי' כשאינה במטה, וזו מותר לו לישון באותה מטה לאחר שעמדה מאצלו.

דף ו:

עין משפט א.

או"ח סימן ע סעיף ג.

ג. בזמן הזה הכונס את הבתולה קורא קריאת שמע י' שגם שאר בני אדם אינם מכוונים כראוי.

הגה: ועיין בסי' צ"ט אם שיכור קורא ק"ש.

ה. האבל ביום הראשון אסור להניח תפילין ומכאן ואילך חייב ש.

ק. כדין נדה בסי' קצ"ו סעיף י"א, ולדעת מרן השו"ע ד' ימים ויש נשים שנהגו להמתין ששה ושבעה ימים, בן איש חי פ' צו סעיף ז' ח'. וגם למחמירים כל זה ברואה דם נדה, אבל כלה שנטמאה רק בדם בתולים ולא פרסה נדה, די לה להמתין ה' ימים קודם שתתחיל למנות ז' נקיים. ועיין בט"ז ממהר"ל מפראג.

ר. ואם אינו קורא נראה כיוהרא, וכן חייב בתפלה ותפילין.

ש. משמע דביום השני אפי' עדיין לא היה נץ החמה אם הגיע זמנם חייב בהם, הגם שמר"ן השו"ע ביו"ד בסי' שפ"ח סעיף א' כתב דביום שני מותר להניחם משתנץ החמה, מ"מ אם יעבור לו זמן תפלה בציבור מותר לו להניחם ביום שני משהגיע זמנם גם לפני הנץ החמה, כה"ח אות י"ד.

וואם מת ביום אחד ונקבר ביום אחר אסור להניח התפילין ביום הקבורה ואם נקבר בלילה אסור להניח ביום שלאחריו, כה"ח אות ט"ז.

מי שמת לו מת ברגל שמתחיל למנות אחר הרגל מותר להניח תפילין ביום הראשון אחר הרגל, כה"ח אות י"ח מברכי יוסף.

ביום שמועה קרובה אסור באותו יום אבל בשמועה רחוקה כיון שלא נתחייב באבלות אלא שעה אחת בלבד מותר בתפילין, כה"ח אות י"ט.

י"א בשם האר"י ז"ל דאבל לא יניח תפילין דר"ת, אבל הרש"ש כתב דהאר"י לא כתב כן, וכך נהג הרש"ש שהניח דרש"י ור"ת בימי אבלו, וגם בט' באב מניחים שניהם דרש"י ור"ת. כה"ח אות כ"א.

עין משפט ב.

אור"ח סימן לח סעיף ה

ה. האבל ביום הראשון אסור להניח תפילין ומכאן ואילך חייב ^ה.

יור"ד סימן שפח סעיף א

א. האבל אסור לו להניח תפילין ביום הראשון ^א, ואחר הנץ החמה ^ב של יום שני מותר.

עין משפט ג.

אור"ח סימן שפח סעיף כח

כח. ל. המפיס שחין בשבת כדי להרחיב פי המכה ^ג כדרך שהרופאים עושים

ת. משמע דביום השני אפי' עדיין לא היה נץ החמה אם הגיע זמנם חייב בהם, הגם שמר"ן השו"ע ביו"ד בסי' שפ"ח סעיף א' כתב דביום שני מותר להניחם משתנץ החמה, מ"מ אם יעבור לו זמן תפלה בציבור מותר לו להניחם ביום שני משהגיע זמנם גם לפני הנץ החמה, כה"ח אות י"ד.

ו. ואם מת ביום אחד ונקבר ביום אחר אסור להניח התפילין ביום הקבורה ואם נקבר בלילה אסור להניח ביום שלאחריו, כה"ח אות ט"ז.

מי שמת לו מת ברגל שמתחיל למנות אחר הרגל מותר להניח תפילין ביום הראשון אחר הרגל, כה"ח אות י"ח מברכי יוסף.

ביום שמועה קרובה אסור באותו יום אבל בשמועה רחוקה כיון שלא נתחייב באבלות אלא שעה אחת בלבד מותר בתפילין, כה"ח אות י"ט.

י"א בשם האר"י ז"ל דאבל לא יניח תפילין דר"ת, אבל הרש"ש כתב דהאר"י לא כתב כן, וכך נהג הרש"ש שהניח דרש"י ור"ת בימי אבלו, וגם בט' באב מניחים שניהם דרש"י ור"ת. כה"ח אות כ"א.

א. ממור"ק דף ט"ו ע"א דרך ליחזקאל מותר, שאמר לו "פארך חבוש עליך" מכלל דלכו"ע אבלים אחרים אסור.

וכתב הט"ז דגם ביום שמועה קרובה אסור להניח תפילין.

ואם נקבר ביום אחר אין לו להניח גם ביום הקבורה, כ"כ בברכי יוסף, אבל אם מת ברגל מותר לו להניח תפילין ביום הראשון של האבלות אחר הרגל, שם בברכי יוסף.

ב. וי"א דביום שני מותר אפי' קודם הנץ החמה, וכ"כ הב"ח. ש"ך ס"ק א'.

וכתב בברכי יוסף דתפילין דר"ת לא יניחם האבל דשב ואל תעשה עדיף.

ג. משנה פ' ב' דעדויות, ובסוף פ' האורג אמר שמואל כל פטורי שבת פטור אבל אסור חוץ משלוש שפטור ומותר ואחת מהם המפיס מורסא בשבת אם לעשות לה פה כדרך הרופאים חייב ואם להוציא ממנה הליחה פטור ומותר, ב"י.

את הספרים של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל,

ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477

שהם מתכוונים ברפואה כדי להרחיב פי המכה הרי זה חייב^ד, משום מכה בפטיש, שזו היא מלאכת הרופא, אבל אם הפיסה כדי להוציא ממנה המוגלה^ה שבה מותר^ו.

ד. לכתורה היינו בכלי דביד הוי שלא כדרך, אבל להוציא ליחה שמותר אפי' בכלי, אולם ממ"א בסי' ש"א ס"ק ז' וכאן בשו"ע בסעיף ל"ג משמע קצת דבצער שיש לו לא התירו שבות כדרכו וע"כ יש להוציא הליחה רק ביד. כה"ח אות קס"ו ממשב"ז אות כ"א. ונראה דהמפיס בשביל להוציא ליחה יזהר לפותחה ע"י נקיבת מחט ולא ע"י צפורניו דשמא יתלוש קצת מהעור ויש בו משום גזוז כמ"ש בסעיף ל"א, מיהו לפי התוס' בריש סי' ש"מ דס"ל דגזוז הוי מלאכה שאינה צריכה לגופה מותר אף לתלוש קצת מהעור אם א"א בענין אחר ובמקום צער, אבל לריב"ש אסור לכ"ע ולדעתו יש איסור תורה. ואם גזוז העור מעל גבי המכה אין בזה חיוב חטאת דהוי כצפורן שפירשה רובה שלא יונק מהגוף יותר, כה"ח אות קס"ז.

וטוב להוציא הקוץ עם מחט אך יזהר שלא להוציא דם.

ה. ואפי' לאדם בריא מותר לפתוח אותה כדי להוציא הליחה והדם אם יש לו צער מזה, ח"א כלל ס"ט אות י"ט, ויזהר שלא לדחוק וללחוץ בידו על המכה להוציא הדם רק מה שהצטבר ומונח במכה מותר, משב"ז אות כ"א.

ו. דמלאכה שאינה צריכה לגופה ובמקום צער לא גזרו, ולמ"ד חייב באינה צריכה לגופה צ"ל דכשעושה להוצאת הליחה אינה גמר מלאכה, וא"א לבא לידי חיוב מכה בפטיש בשום אופן וא"כ הוי דבר שאינו מתכוון, מ"א ס"ק ל"ג. מי שהתנפחה ידו ורפואתו להוציא ממנה דם אפשר להתיר ע"י גוי.